

Čira čara videz vara
(malomeščanske)

Bogdana
Herman

ENKRAT ČAKAM

Pa se nágne
pa se nágne
pa še zmeri na vem
kaj je
pa gledam
pa gledam
pa še zmeri na vem
kaj je
pa mislem
pa mislem
pa se mi zdi
de vem
pa še zmeri na vem
pa čakam
pa ni
pa ni
pôl pa pride
pa vem
kaj je.

UBISK Sej na vem
 gdaj je bló.
 Enkrat že,
 bi reku moj stric.
 trka êdn,
 pa trka pa trka,
 tečem udprét,
 pa ništa.
 Gledam skoz ôkn,
 čakam pa kličem,
 pa ništa.
 Pól pa puzabm na to,
 pa že čez en cajt puzvuni telefon.
 Laufam.
 z viklerji na glau,
 laufam, uzdignem
 slušauko,
 pa ck,
 pa spet ništa.
 Buh ve, kdo je biu.

EN MUTÓR A veš
 kaj bom našráufu.
 Pizda, si reku
 de nám dúbu
 pa je pršló.
 Majo na kile, veš.
 Prdí, stu mater, kako prdi.
 Se je že en prtóžu, ha, pa
 ni efekta.
 Pól pa grem na izansko,
 pa pélem, pa pélem,
 pa naenkrat
 na hurizóntu
 tastár.
 Pa ne sam.
 Eno má.
 Eno čudno. Mater,
 kretenski ukús.

Jes pa rasšraufam
 tistga bôga, de me stari
 na zavoha,
 pa pélem, pelem mim,
 on pa víd, jasn,
 pôl pa dâm pridem,
 pa mi reče mat,
 puslúš, tkóle je rekla:
 a veš, andrejči,
 u drug stanvajne greva.
 Jest pa. Kukó.
 Ona pa.
 A veš, andrejči,
 tvoj ôči ma eno,
 pa kaj bi bla pôl
 še tuki. Anê.
 O kej, rečem,
 greva, ne,
 sej res.

VOJSKA Moj mož je vujak.
 To je en čudn puklic.
 Zdej si tuki, zdej te ni,
 zdej si umazan, zdej
 luviš sovraga, zdej
 napadaš salunitne puške,
 zdej se eden ustrelí,
 zdej se drug ustrelí,
 dumutóžje,
 strah,
 samota,
 premejhna zavest, bi reku
 desetar,
 al pa tud premejhna
 bližina
 recmo mejhne hčere
 al pa sina pa si sam
 pa te zvije,
 de še sam
 na veš,
 kdaj.

TELEFON Moj mož je vujak.
 nadica moja mama
 pukliče učasih,
 usak dan skôri,
 pa jo skrbi,
 kaj delava midve
 s hčero
 a naju je strah
 a živiva,
 jest pa rečem,
 sej me puznaš,
 če mi je lepo,
 pridem,
 če me ni,
 mi pa ni, pa je stvar
 jasna.
 Ona pa ôče
 na enem koncu
 mesta,
 jest pa hči
 na drugem
 koncu mesta,
 moj mož
 na drugem koncu sveta,
 to je družina,
 ha!

dobri/slabi : priznani/nepriznani

strašen lari fari je, da je bilo včasih malo pesnikov. včasih je bilo veliko pesnikov, kot je veliko pesnikov v teh časih in ljudstvo jih je delilo — kot danes — v dve kasti. prva kasta: dobri/slabi. druga kasta, v nikakršnem sorodu ali sorazmerju s prvo: priznani/nepriznani. in razen tega so imeli pesniki zmeraj in že od nekdanj veliko družbeno vlogo. včasih mimo oblasti, včasih vštric z njo. govorim za vse čase in vse kraje. torej nič novega. prav nič. izbor besed isti, izbor téme isti, razpoloženja grozljivo enaka, v vseh časih in v vseh krajih. in značaj. to je silno pomembno. melanholike je občinstvo zmeraj pomilovalo, zmeraj so se jim zdeli tudi nekoliko zavrženi, ali melanholike je občinstvo zmeraj ljubilo. huje je bilo z agresivci. ti so izbirali za svoje tekste tako izzivalne besede in tako izvalne téme, da se je vsak, ki je te tekste bral, počutil ogroženega v službi in doma. še danes je treba zoper agresivce nastopiti zelo glasno: v krogu prijateljev, v kavarni

— tam ne prepogosto, kajti danes zahaja ljudstvo v bistro, bar in v podeželske gostilne — ali v kateremkoli glasilu. hec pa je, da imamo ljudje zato, ker smo različni, tudi različne kriterije za uvrščanje ljudi med agresivce ali melanholike. (tistih vmes je silno malo in jih raje ne omenjam, že zato ne, ker niso ne krop ne voda).

po tem silno neresnem uvodu o resnih stvareh naj bi pa človek napisal kaj o današnji slovenski poeziji, pa o sebi in o svojem mestu v njej. najprej o poslednji stvari: pišem o zelo vsakdanjih rečeh (danes objavljene tudi niso izjema) in o svojem odnosu do njih. včasih je človek zasanjan, živi visoko in piše o »nezemskih stvareh«. spet drugič se spustiš po zelo strmih in zelo zavitih stopnicah zelo nizko ali tudi zelo globoko in tedaj ti (kot v prvem primeru) tudi ni treba drugega, kot da prepisuješ. mojemu delu zares ne pravim pesnenje, ampak prepisovanje doživetij, misli, dogodkov, značajev, obraza dobe. Kakšen je današnji čas? kot zmeraj razburljiv za nekatere in za druge dolgočasen. moj dan ima premalo ur in premalo rok imam za vse opravke in misli mi gredo prepočasi, veliko prepočasi skozi možgane, za moje prepisovanje pa je najbolj važno to, da vseh teh misli ne morem dovolj hitro prepisovati, da bežijo, da se menjajo. ampak splošen vtis, splošen pogled na svet, ki je stvar razumevanja dogodkov in značaja, ki jih sprejema, je vendarle enak.

kar se mene in struj ali klik ali klanov tiče, se mi zdi, da sem silno na robu tega življenja. včasih čisto zasebno pokukam čez ta rob, ali nič zanimivega se tam notri ne dogaja. pogovarjam se s pesniki, kadar jih srečujem, ampak tako, kot se vi pogovarjate s svojo ženo, s svojo ljubico ali s svojo hčerko. leti na moški del bravstva. ali naj torej rečem, da sem »samorastnik« ali »sopotnik«? kje pa! zelo intenzivno odraščam znotraj naše družbe, od katere lahko zahtevam marsikaj in od katere marsikdaj tudi kaj dobim. grozljivo poenostavljam stvari. ampak sveta resnica je, da ga ni človeka, ki bi bil samo slab in da ga tudi ni človeka, ki bi bil samo dober, naj se torej gibljemo v okviru danih možnosti. in te so po mojem mnenju neomejene. prav zaradi tega pa imamo na slovenskem neomejene količine dobrih in neomejene količine slabih avtorjev.

o, kar se mene tiče, zmerom pohvalim tiste moje pesmi, ki se mi zdijo dobre. saj je to dovoljeno, mar ne!

pripis: nekam dobro se mi zdi, da ne sodim v skupino avtorjev filozofske poezije. filozofska poezija piše namreč več ljudi in jo manj ljudi razume. sama se dajem v krog socialnih pesnikov. teh je manj in jih razume več ljudi. sicer pa se tudi v socialni poeziji ne manjka filozofije.

Bogdana Herman